

**Een archeologisch bureau-onderzoek en
inventariserend veldonderzoek door
middel van boringen op het terrein aan
de Wilhelminaweg 25 te Doorn, gemeente
Utrechtse Heuvelrug (U.)**

W.J.F. Thijs & A.J. Wullink

ARC-Rapporten 2008-84

Geldermalsen
2 juli 2008
ISSN 1574-6887

Colofon

Een archeologisch bureau-onderzoek en inventariserend veldonderzoek door middel van boringen op het terrein aan de Wilhelminaweg 25 te Doorn, gemeente Utrechtse Heuvelrug (U.)

ARC-Rapporten 2008-84
ARC-Projectcode 2008/214

Opdrachtgever:
Dhr. R. ten Voorden
Bevoegd gezag:
Gemeente Utrechtse Heuvelrug
Deskundige namens het bevoegd gezag:
Mw. drs. M. Alkemade
Beheer en plaats van documentatie:
Archaeological Research & Consultancy

ARCHIS nummer bureau-onderzoek
29204
ARCHIS nummer boor-onderzoek
29205

Tekst
W.J.F. Thijs & A.J. Wullink
Afbeeldingen
W.J.F. Thijs
Redactie
N. van Malssen

Status
definitieve versie

Autorisatie — A. Ufkes

Uitgegeven door
ARC bv
Postbus 66
4190 CB Geldermalsen

ISSN 1574-6887

Geldermalsen, 2 juli 2008

Een recente lijst van de ARC-Rapporten is te vinden op www.arcbv.nl

1 Inleiding

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

Dhr. R. ten Voorden heeft aan Archaeological Research & Consultancy (ARC bv) opdracht verleend voor het uitvoeren van een archeologisch bureau-onderzoek en inventariserend veldonderzoek door middel van boringen op het terrein aan de Wilhelminaweg 25 te Doorn. Aanleiding tot het onderzoek is de realisatie van een uitbouw aan het bestaande woning op de onderzoekslocatie. Voor de aanbouw zullen funderingsstroken worden gegraven met een maximale diepte van 70 cm –mv. Bij de bouwwerkzaamheden worden mogelijk archeologische waarden bedreigd. Het noordelijk deel van de onderzoekslocatie heeft op de gemeentelijke archeologische beleidsadvieskaart uit het bestemmingsplan van Doorn-Noord een dubbelbestemming voor wonen en archeologie, waardoor een archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Het bureau-onderzoek is uitgevoerd door ir. W.J.F. Thijs.¹ Het veldwerk is op 12 juni 2008 uitgevoerd door ir. W.J.F. Thijs. Beide onderzoeken zijn uitgevoerd conform de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.1.

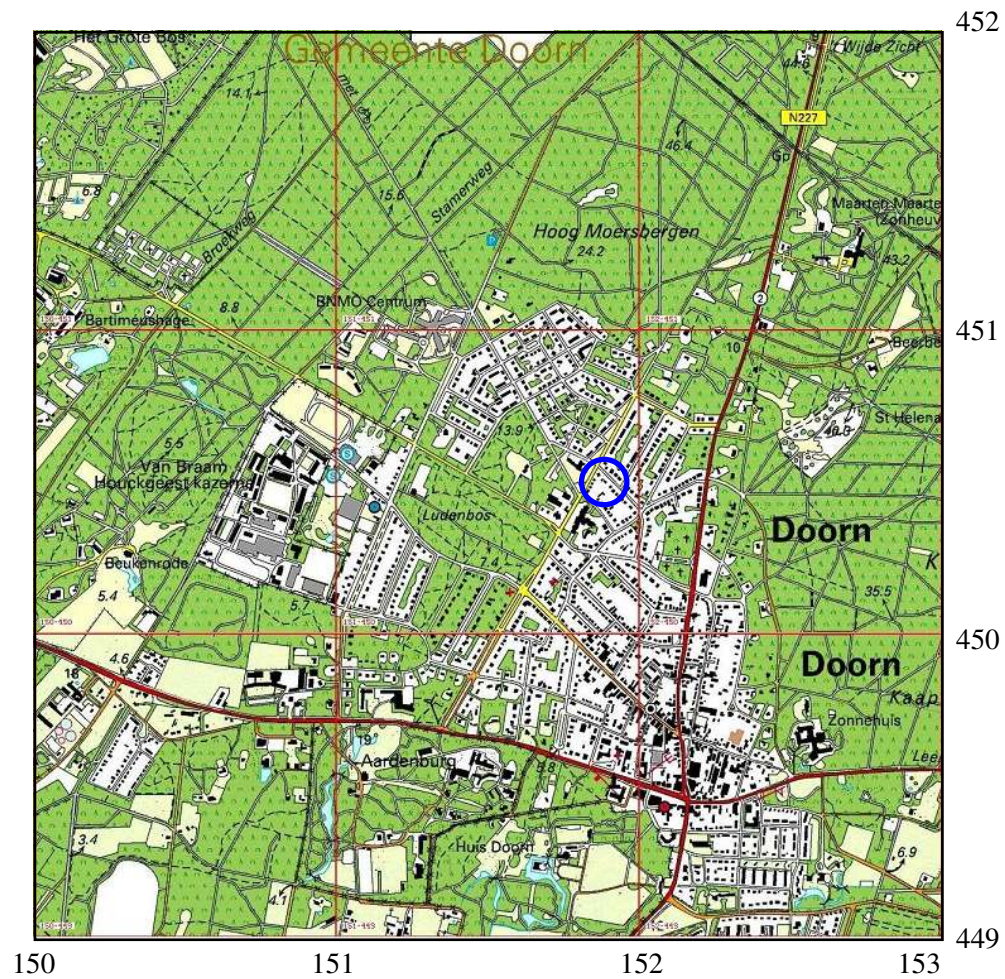
1.2 Ligging en beschrijving van het onderzoeksgebied

De onderzoekslocatie is momenteel in gebruik als woning met tuin. De woning ligt ongeveer op hetzelfde niveau als de Wilhelminaweg. Net achter de achtergevel van het pand is een talud aanwezig dat afloopt naar het achtergedeelte van de tuin. De onderzoekslocatie loopt sterk af in zuidwestelijke richting. In de achtertuin is een vijver aangelegd. Het deel van de onderzoekslocatie waar in de toekomst de aanbouw wordt gerealiseerd, is opgehoogd tot het niveau van de Wilhelminaweg. De oppervlakte van het te onderzoeken kavel bedraagt circa 825 m². De nieuwbouw heeft een oppervlakte van 9,3 m². De ligging van de locatie is weergegeven in afb. 1.

1.3 Objectgegevens

Provincie	Utrecht
Gemeente	Utrechtse Heuvelrug
Plaats	Doorn
Toponiem	Wilhelminaweg
Kaartblad	32D
Coördinaten	N: 151.901/450.511 / O: 151.911/450.500 Z: 151.869/450.464 / W: 151.861/450.473
Opp. plangebied	ca. 825 m ²
Opp. nieuwbouw	ca. 9,3 m ²
Geologie	Formatie van Boxtel of gestuwde formaties
Geomorfologie	Bebouwing, lage landduinen, sandr en hoge stuwwal in de omgeving
Bodem	Bebouwing, duinvaaggrond en holtpodzol in de omgeving

¹E-mail: w.thijs@arcbv.nl; tel. 0345-620102.

Legenda

— Onderzoekslocatie

Afbeelding 1 Topografische kaart van de onderzoekslocatie en omgeving (omcirkeld), voorzien van RD-coördinaten. Bron: Topografische Dienst Nederland.

1.4 Doel van het onderzoek

Doel van het archeologisch bureau-onderzoek is het aan de hand van bekende gegevens opstellen van een specifiek archeologisch verwachtingsmodel voor de onderzoekslocaties. Om tot dit verwachtingsmodel te komen wordt gekeken naar de huidige situatie, de historische situatie en bekende archeologische en aardwetenschappelijke waarden. Het inventariserend veldonderzoek (IVO) dient ertoe, het voorgestelde verwachtingsmodel te verifiëren dan wel aan te vullen. Het IVO verloopt in drie stappen: verkennend, karterend en waarderend. Het verkennende onderzoek richt zich op de bodemopbouw en mogelijke bodemverstoringen, die de archeologische trefkans kunnen beïnvloeden. Het karterende onderzoek stelt vast of er al dan niet archeologische waarden aanwezig zijn en het waarderende onderzoek bepaald de waarde van eventueel aanwezige archeologie. Het hier beschreven IVO is uitgevoerd als verkennend booronderzoek.

1.5 Werkwijze

Bureau-onderzoek

Een beschrijving van de huidige situatie en de effecten van de geplande bodemingrepen op het bodemarchief wordt gegeven aan de hand van topografisch kaartmateriaal, gegevens van milieukundig onderzoek, gegevens en plannen van de opdrachtgever, luchtfoto's en, indien van toepassing, informatie van omwonenden. Voor een beschrijving van de historische situatie wordt gebruik gemaakt van historisch-topografisch kaartmateriaal. Voor gebieden gelegen buiten de centra van oude steden beperkt dit kaartmateriaal zich meestal tot de 19e en 20e eeuw, te beginnen bij de kadastrale kaart van 1832 (www.watwaswaar.nl). Naast dit kaartmateriaal wordt ook gebruik gemaakt van de website van KennisInfrastructuur Cultuur-Historie (KICH; www.kich.nl), waar onder andere informatie is te vinden over de ontginningsgeschiedenis en verkavelingsveranderingen. Verder is gebruik gemaakt van de cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Utrecht. Voor de bekende aardwetenschappelijke waarden wordt gebruik gemaakt van geologische, geomorfologische en bodemkundige kaarten. Voor de archeologische waarden wordt gebruik gemaakt van Archis, de online archeologische database van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM) en de Archeologische Monumenten Kaart (AMK), alsmede van informatie over eerder gedaan onderzoek en archeologische waarnemingen. Ook is gebruik gemaakt van de gemeentelijke archeologische verwachtingskaart uit het bestemmingsplan Doorn-Noord.

Inventariserend veldonderzoek

Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd als een verkennend booronderzoek. Dit onderzoek moet inzicht geven in de bodemopbouw, alsmede de aan- of afwezigheid van verstoringen van de bodemopbouw. Met dit doel zijn drie boringen geplaatst tot minimaal 150 cm –mv. De boorkernen zijn zorgvuldig uitgelegd, waarbij de opeenvolgende bodemlagen precies konden worden beschreven en opgemeten. Het opgeboorde materiaal is doorzocht op het voorkomen van archeologische indicatoren. De boringen zijn beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB).

2 Bureau-onderzoek

2.1 Bekende aardwetenschappelijke waarden

Doorn ligt op de flank van de Utrechtse Heuvelrug, op de overgang naar het riviergebied. De Utrechtse Heuvelrug vormt de westrand van het glaciële bekken van de Gelderse Vallei. Dit gletsjerdal met bijbehorend stuwwallen-complex is gevormd tijdens het Saalien (de voorlaatste ijstijd, ca. 370.000 - 130.000 jaar geleden). In die periode werden Noord- en Midden-Nederland bedekt door landijs uit Scandinavië. In Midden-Nederland werden oudere, fluviatiele afzettingen door dit landijs opgestuwd, waardoor deze stuwwallen ontstonden. De fluviatiele afzettingen bestaan overwegend uit grove zanden en grinden. Het smeltwater van het landijs, dat veel zand en grind vervoerde, vormde zogenaamde fluvioglaciële afzettingen. Aan de buitenzijde van de stuwwallen in Midden-Nederland stroomde het water af naar het oerstroombekken van de Rijn. Hierbij werden grote puinwaaiers afgezet, ook wel sandrs genoemd. De sandrafzettingen behoren tot de Formatie van Drenthe en zijn ondergebracht in het Laagpakket van Schaarsbergen. Het gestuwde materiaal bestaat uit verschillende oudere formaties en is daarom niet ondergebracht in een formatie.

Tijdens de laatste ijstijd, het Weichselien (ca. 115.000 - 10.000 jaar geleden), ontstonden sneeuwsmeltwaterdalen, omdat het smeltwater door de permafrost niet de grond in kon. Deze dalen bevatten door de afwezigheid van permafrost geen water meer en staan daarom bekend als droge dalen. Tegen de flanken van de stuwwallen werd dekzand afgezet. Ook in de windluwte achter de stuwwallen bleef dekzand liggen. De dekzanden gelegen tegen en achter de stuwwallen worden gordeldekzanden genoemd. Deze dekzanden behoren tot de Formatie van Boxtel en zijn ondergebracht in het Laagpakket van Wierden. Tijdens het Holoceen (vanaf 10.000 jaar geleden) raakte het landschap begroeid en vond er nauwelijks nog erosie plaats (De Mulder et al. 2003, Berendsen 2004).

Vanaf de Late Middeleeuwen nam de bevolkingsdruk toe. Zoals overal op de zandgronden werd ook hier het potstal-systeem geïntroduceerd om voldoende opbrengst van het land te garanderen. Hierbij werden de landbouwgronden, gelegen rondom de dorpen op de overgang van de hoge naar de lage terreindelen, bemest met plaggen en schapenmest uit de potstal. Deze plaggen waren afkomstig uit van de hoge, droge gronden, die men ook gebruikte voor het weiden van de schapen. Door menselijk ingrijpen trad degradatie van het bos op, waardoor uitgestrekte heidevelden en stuifzanden ontstonden: de zogenaamde woeste gronden. Deze stuifzanden behoren tot de Formatie van Boxtel, Laagpakket van Kootwijk (Berendsen 2005). Het potstal-systeem werd toegepast tot de introductie van kunstmest halverwege de 19e eeuw. Door eeuwenlange bemesting met plaggen ontstonden rond de dorpen zogenaamde esdekken: dikke humusrijke pakketten, die op de bodemkaart worden aangeduid als enkeerdgronden.

Op de geomorfologische kaart (afb. 2) is de locatie niet gekarteerd. De locatie ligt op de flank van de stuwwal. Op deze flank komen lage landduinen voor, die zijn ontstaan door degradatie van het bos veroorzaakt door menselijk handelen. Op de bodemkaart (afb. 3) is de locatie eveneens niet gekarteerd, in de omgeving komen op de stuwwal holtpodsolen voor. In de gebieden met de landduinen komen

door de relatief jonge leeftijd duinvaaggronden voor. De meeste landduinen zijn later opnieuw vastgelegd door beplanting met bos.

2.2 Bekende archeologische waarden

De locatie ligt op de flank van de Utrechtse Heuvelrug. Deze stuwwal heeft volgens de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW; zie afb. 4) een middel-hoge tot hoge archeologische trefkans. De onderzoekslocatie zelf is op de IKAW niet gekarteerd. De archeologische trefkans is afhankelijk van welke bodem in het verkennend booronderzoek op de locatie wordt aangetroffen. Een deel van de stuwwal is in de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd gaan verstuiven. Hierbij zijn lage landduinen gevormd. Door de relatief geringe ouderdom zijn op deze plaatsen duinvaaggronden gevormd. De plaatsen waar duinvaaggronden aanwezig zijn, hebben volgens de IKAW een lage trefkans. Bij de verstuiving en vorming van de landduinen trad erosie op van originele bodemoppervlak. Door deze erosie zijn intacte sporen waarschijnlijk vernietigd. Echter het zand dat wegstroof werd elders weer neergelegd, vaak op plaatsen waar vegetatie aanwezig was. Hierdoor werd het originele bodemprofiel overstoven door duinzand. In dit vastgelegde duinzand kon opnieuw bodemvorming optreden waardoor duinvaaggronden ontstonden. Onder deze duinvaaggronden kan dus nog een intacte bodem voorkomen. Doordat deze bodem is afgedekt, is deze beschermd tegen recente bodemingrepen. Op dit soort overstoven plekken blijft daarom de hoge trefkans van het stuwwalmateriaal gehandhaafd.

Het noordelijk deel van de onderzoekslocatie heeft op de gemeentelijke archeologische beleidsadvieskaart uit het bestemmingsplan van Doorn-Noord een dubbelbestemming voor wonen en archeologie (zie afbeelding 5). Door deze dubbelbestemming is een archeologisch onderzoek noodzakelijk. Waarom deze zone een dubbelbestemming heeft is niet geheel duidelijk (ook niet na navraag bij gemeente). Op de kaart uit 1900 is te zien dat deze zone de bosrand nabij het dorp Doorn volgt (zie afbeelding 7). De stuwwal heeft een hoge archeologische trefkans. Deze trefkans geldt niet zozeer voor sporen van bewoning: stuwwallen hebben een lage grondwaterstand en zijn daardoor niet geschikt voor landbouw. Bewoning vond vooral plaats rondom de stuwwallen. Tijdens het Laat-Neolithicum, de Bronstijd en mogelijk de IJzertijd werden op de stuwwal grafheuvels aangelegd. Ten noordoosten van de onderzoekslocatie bevinden zich drie grafheuvels. Deze grafheuvels zijn benoemd als archeologisch monument (monumentnr. 370, 2858 en 2871). Op de onderzoekslocatie kunnen dus *off-site* sporen en vondsten verwacht worden van nederzettingen rondom de stuwwal uit de periode Laat Neolithicum – IJzertijd en vondsten die verband houden met grafheuvels op de stuwwal. Gezien de inventarisaties van grafheuvels die in het verleden zijn verricht in de omgeving, zullen er op de locatie waarschijnlijk geen grafheuvels aanwezig zijn. Naast archeologische resten uit de hiervoor genoemde periode kunnen ook *off-site* archeologica worden aangetroffen uit latere periodes (Romeinse Tijd, Middeleeuwen en Nieuwe Tijd). In de omgeving zijn een groot aantal archeologische waarnemingen gedaan. De meeste van deze waarnemingen betreffen een inventarisatie in 1978 van mogelijke grafheuvels in het gebied. De meeste onderzochte heuvels betroffen stuifduinen. Drie van de heuvels bleken echter wel grafheuvels. Deze grafheuvels zijn benoemd

als AMK-terrein. Buiten de grafheuvels zijn in de omgeving van de onderzoekslocatie twee waarnemingen bekend (waarnemingsnrs. 43262 en 43271). De waarnemingen betreffen respectievelijk de vondst van een granieten hamerbijl uit de Bronstijd en een munt uit de Romeinse Tijd. Beide vondsten zijn bij toeval gedaan door particulieren.

2.3 Historische situatie

De oudste vermelding van de plaats Doorn, waarvan de naam is afgeleid van *Thorhem* of *Thorheim*, wat woonplaats van Thor, god van de donder, betekent, dateert van de periode 885 - 896. In de Late Middeleeuwen kende Doorn twee ridderhofsteden, te weten Huis Doorn en Moersbergen, waarvan respectievelijk in 1322 en 1435 gewag wordt gemaakt. Van Huis Doorn herinneren alleen de ronde hoektoren en enkele fundamenten nog aan de middeleeuwse bouw van het kasteel. Huis Doorn was van de 12e eeuw tot het jaar 1635 bezit van St. Maarten te Utrecht (Domkapittel). In de Middeleeuwen bestond Doorn uit deze twee ridderhofsteden, een Romaanse kerk uit de 12e eeuw met daaromheen het kerkhof, enkele woningen en een aantal boerenhofsteden. In verband met het verkeer van oost naar west en van noord naar zuid is Doorn ook een wisselplaats geweest van paarden voor koetsen.² Op de kadastrale kaart daterend uit 1832 is op de onderzoekslocatie nog géén bebouwing aanwezig (zie afbeelding 6). Op een historische kaart uit 1900 eveneens geen bebouwing aanwezig. (zie afbeelding 7).

2.4 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

De onderzoekslocatie ligt op de flank van de Utrechtse heuvelrug. De onderzoekslocatie is op zowel de bodemkaart, geomorfologische kaart als IKAW niet gekarteerd. De archeologische trekkans in de zandgronden wordt voornamelijk bepaald door grondwaterstanden en bodemversturende processen die tijdens de bodemvorming hebben plaatsgevonden. In de directe omgeving van de onderzoekslocatie komen twee geomorfologische eenheden met bijbehorende bodems voor: stuwwallen met holtzolbodems en lage landduinen met duinvaaggronden. Stuwwallen hebben een hoge archeologische trekkans. Deze trekkans geldt niet zozeer voor sporen van bewoning: stuwwallen hebben een lage grondwaterstand en zijn daardoor niet geschikt voor landbouw. Bewoning vond vooral plaats rondom de stuwwallen. Tijdens het Laat-Neolithicum, de Bronstijd en mogelijk de IJzertijd werden op de stuwwal grafheuvels aangelegd. Op de onderzoekslocatie kunnen dus *off-site* sporen en vondsten verwacht worden van nederzettingen rondom de stuwwal, uit de periode Laat Neolithicum – IJzertijd en vondsten die verband houden met grafheuvels op de stuwwal. Gezien de inventarisaties van grafheuvels die in het verleden zijn verricht in de omgeving, zullen er op de locatie waarschijnlijk geen grafheuvels aanwezig zijn. Naast archeologische resten uit de hiervoor genoemde periode kunnen er ook *off-site* archeologica worden aangetroffen uit latere periodes (Romeinse Tijd, Middeleeuwen en Nieuwe Tijd).

Archeologische vondsten en sporen zijn in podzolbodems te verwachten onder de A-horizont. Door de lage grondwaterstand zullen voornamelijk aardewerk,

²www.gemeenteutrechtseheuvelrug.nl

(vuur)stenen artefacten en houtskool en eventueel metaal bewaard zijn gebleven. Doordat de er *off-site* archeologica worden verwacht, zal er sprake zijn van een lage vondstdichtheid. Lage landduinen daarentegen hebben een lage archeologische trefkans. Deze duinen zijn voornamelijk in de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd ontstaan door degradatie van het bos door toedoen van de mens. Bij de verstui-ving en vorming van de landduinen trad erosie op van originele bodemoppervlak. Door deze erosie zijn intacte sporen waarschijnlijk vernietigd. De meeste land-duinen zijn later opnieuw vastgelegd door beplanting met bos. Indien onder het duinzand overstoven holtpodzolbodems in stuwwalmateriaal voorkomen, blijft de hoge trefkans van het stuwwalmateriaal van kracht. Of er nog archeologische res-ten aanwezig zijn, hangt af van de intactheid van het bodemprofiel. Op de locatie is momenteel een woning aanwezig. Mogelijk is bij de bouw van deze woning het bodemarchief reeds verstoord. Voor de onderzoekslocatie is het dus van belang om te weten welk bodemtype er voor komt. Indien dit holtpodzolen zijn, is er een hoge trefkans op het voorkomen *off-site* sporen en vondsten van nederzettingen rondom de stuwwal uit de periode Laat Neolithicum - IJzertijd en vondsten die verband houden met grafheuvels op de stuwwal. Naast archeologische resten uit de hiervoor genoemde periode kunnen er ook *off-site* archeologica worden aange-troffen uit latere periodes (Romeinse Tijd, Middeleeuwen en Nieuwe Tijd). Komen duinvaaggronden voor, dan is de kans klein dat intacte sporen uit die periodes aan-getroffen zullen worden. Indien toch sporen worden aangetroffen, is de kans groot dat deze door erosie niet meer in de originele context liggen (*off-site*).

3 Inventariserend veldonderzoek

Op de onderzoekslocatie zijn tijdens het verkennende booronderzoek drie boringen geplaatst. De locatie van de boorpunten wordt weergegeven in afbeelding 8. De resultaten van het onderzoek zijn weergegeven in bijlage 1. Het maaiveld van de onderzoekslocatie helt sterk in zuidwestelijke richting door de ligging op een stuwwal. Ten behoeve van de bewoning en het terras is de noordelijke helft van het terrein opgehoogd. Dit is ook het geval op het terrein waar de daadwerkelijke aanbouw plaats gaat vinden. Boring 1 is geplaatst ter plaatse van de toekomstige aanbouw. In deze boring is de bodemopbouw tot een diepte van 1,5 m –mv sterk vergraven. In deze laag komt recent bouwpuin voor. De bodemopbouw bestaat uit zwak siltig bruingrijs zand. De bovenste 20 centimeter bestaat uit donkerbruin zand aangebracht ten behoeve van een grasveldje langs het terras. Beneden 1,5 m –mv bestaat de bodemopbouw uit geelbruin zwak siltig zand. Deze laag loopt zeer geleidelijk over naar geel zwak grindhoudend zand. Het bodemprofiel van boring 1 kan worden geclassificeerd als een opgehoogde en gedeeltelijk vergraven bruine bosgrond (holtpodzol). De A-horizont is volledig vergraven met de opgebrachte grond. De mate van ophoging is door de vergraving niet exact vast te stellen.

Boring 2 is geplaatst in de tuin ten zuiden van de woning. Ook in deze boring is het bodemprofiel vergraven en wel tot een diepte van 0,9 m –mv. Binnen deze laag lijkt het profiel te zijn omgekeerd. Bovenin het pakket worden resten aangetroffen van de onderliggende B-horizont. De vergraven laag bevat baksteen en puinfrag-menten en gaat in de ondergrond scherp over naar het niet vergraven deel van de

B-horizont. Op een diepte van 1,2 m –mv begint de zwak grindhoudende, licht geelgrijze C-horizont. Het gehele bodemprofiel bestaat uit zwak siltig zand. Ook dit profiel kan worden geënclassificeerd als een opgehoogde en gedeeltelijk vergraven bruine bosgrond (holtpodsol).

Boring 3 is geplaatst ten oosten van het huis om inzicht te krijgen in de bodemopbouw temidden van de strook met hoge verwachtingswaarde. In deze boring is de bodemopbouw tot een diepte van 1,1 m –mv vergraven. Onder deze laag gaat de bodemopbouw scherp over in donker geel, zwak grindig zand. Dit zand bestaat uit de ongeroerde BC horizont. Op een diepte van 1,3 m –mv gaat deze horizont geleidelijk over in de C-horizont. Deze bestaat uit zwak siltig en zwak grindig geel zand. Het bodemprofiel lijkt hier in mindere mate te zijn opgehoogd. Dit is logisch, aangezien deze locatie verder op de stuwwal ligt. Hierdoor is het originele bodemprofiel het diepst vergraven, in deze boring zijn de gehele A en B horizonten vergraven.

Concluderend kan worden gesteld dat op de locatie in het verleden bruine bosgronden (holtpodzolen) aanwezig zijn geweest. Het bodemprofiel is op de gehele locatie gedeeltelijk vergraven. De verstoringsdiepte ligt tussen 0,8 en 1,5 m –mv (inclusief ophoging). Door de ligging op een helling is ook een deel van de locatie opgehoogd om een horizontaal oppervlak te creëren (boring 1). De exacte mate van ophoging is door de vermenging van het ophogingspakket met onderliggende A en B horizonten niet exact vast te stellen. Van origine liep het maaiveld waarschijnlijk geleidelijk af in zuidwestelijke richting. In geen van de boringen zijn, buiten recent puin en baksteen, archeologische indicatoren aangetroffen. Een oppervlaktekartering kon niet worden uitgevoerd door de aanwezige vegetatie en verhardingen.

4 Conclusies

De locatie is op zowel de bodemkaart als de geomorfologische kaart niet gekarteerd. Ook op de landelijke IKAW is de locatie niet gekarteerd. In het streekplan van Doorn-Noord heeft het noordelijk deel van de locatie een dubbelbestemming voor wonen en archeologie. De geplande aanbouw valt net binnen deze zone. In het inventariserend veldonderzoek zijn op de onderzoekslocatie gedeeltelijk vergraven bruine bosgronden (holtpodzolen) aangetroffen. Holtpodzolen hebben op de IKAW een hoge trefkans op archeologische sporen. Op de locatie hebben in het verleden graaf- en ophoogwerkzaamheden plaatsgevonden waardoor de intacte bodem begint op een diepte variërend tussen 0,9 en 1,5 m –mv. Ter plaatse van de geplande aanbouw begint de intacte bodem op een diepte van 1,5 m –mv, mede veroorzaakt door de aanwezigheid van een ophogingspakket. Op de locatie zijn in de boringen buiten recent puin en baksteen geen archeologische indicatoren aangetroffen.

5 Aanbeveling

Het bodemprofiel op de locatie is vergraven tot een diepte variërend tussen 0,9 en 1,5 m –mv. Ter plaatse van de geplande aanbouw begint de intacte bodem

op een diepte van 1,5 m –mv, mede veroorzaakt door de aanwezigheid van een ophogingspakket. Aangezien op deze plek funderingsstroken worden gegraven tot een diepte van maximaal 0.7 m –mv wordt de intacte bodem niet verstoord. Eventueel aanwezige archeologische waarden in de intacte bodem zullen door deze ingreep niet worden verstoord. Er zijn vanuit archeologisch opzicht dan ook geen bezwaren om de bodemingrepen voor de realisatie van de aanbouw uit te voeren. Voor de aanbouw is geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk. Het is aan het bevoegd gezag, de gemeente Utrechtse Heuvelrug, om de locatie definitief vrij te geven. De meldingsplicht voor de locatie blijft echter wel bestaan. Mochten tijdens de graafwerkzaamheden toch archeologisch vondsten worden gedaan, dan dient dit onverwijld te worden gemeld aan het bevoegd bezag.

Literatuur

Berendsen, H.J.A., 2004. *De vorming van het land*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Vierde, geheel herziene druk.

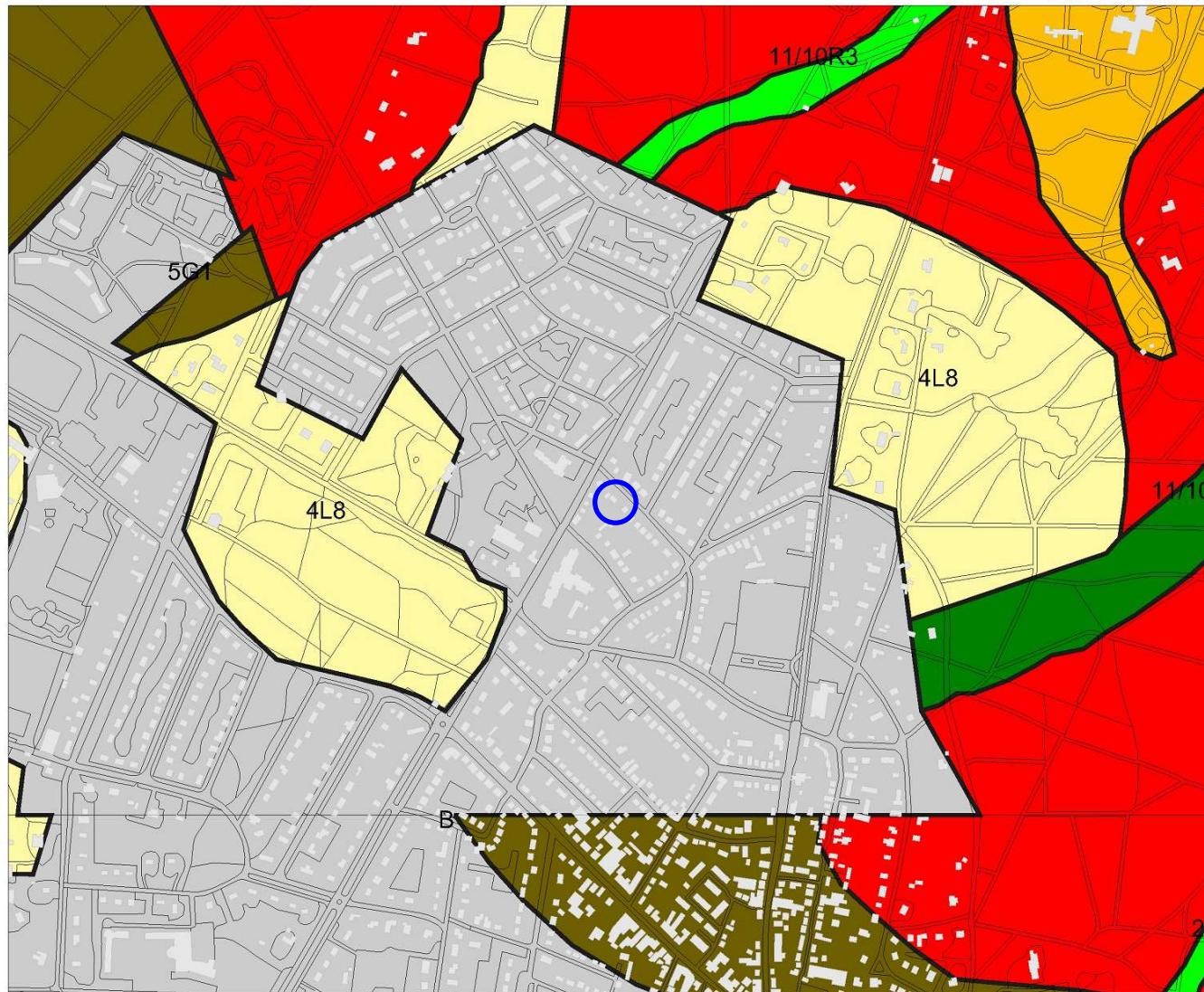
Berendsen, H.J.A., 2005. *Landschappelijk Nederland. De fysisch-geografische regio's*. Assen.

Brandt, R.W. et al. (red.), 1992. *ARCHIS. Archeologisch Basis Register, versie 1.0*. Amersfoort.

Mulder, E.F.J. de et al., 2003. *De ondergrond van Nederland*. Groningen/Houten.

09-06-2008

152848 / 451281

Legenda

- HUIZEN
- TOP10 ((c)TDN)
- GEOMORFOLOGIE ((c)Alterra)
 - Wanden
 - Hoge heuvels en ruggen
 - Terpen
 - Hoge duinen
 - Plateaus
 - Terrassen
 - Plateau-achtige vormen
 - Waaivormige glooiingen
 - Niet-waaivormige glooiingen
 - Lage ruggen en heuvels
 - Welvingen
 - Vlakten
 - Laagten
 - Ondiepe dalen
 - Matig diepe dalen
 - Diepe dalen
 - Water
 - Bebouwing
 - Overig (Dijken etc)

0 100 m

Archis2

rijksdienst voor
archeologie,
cultuurlandschap
en monumenten

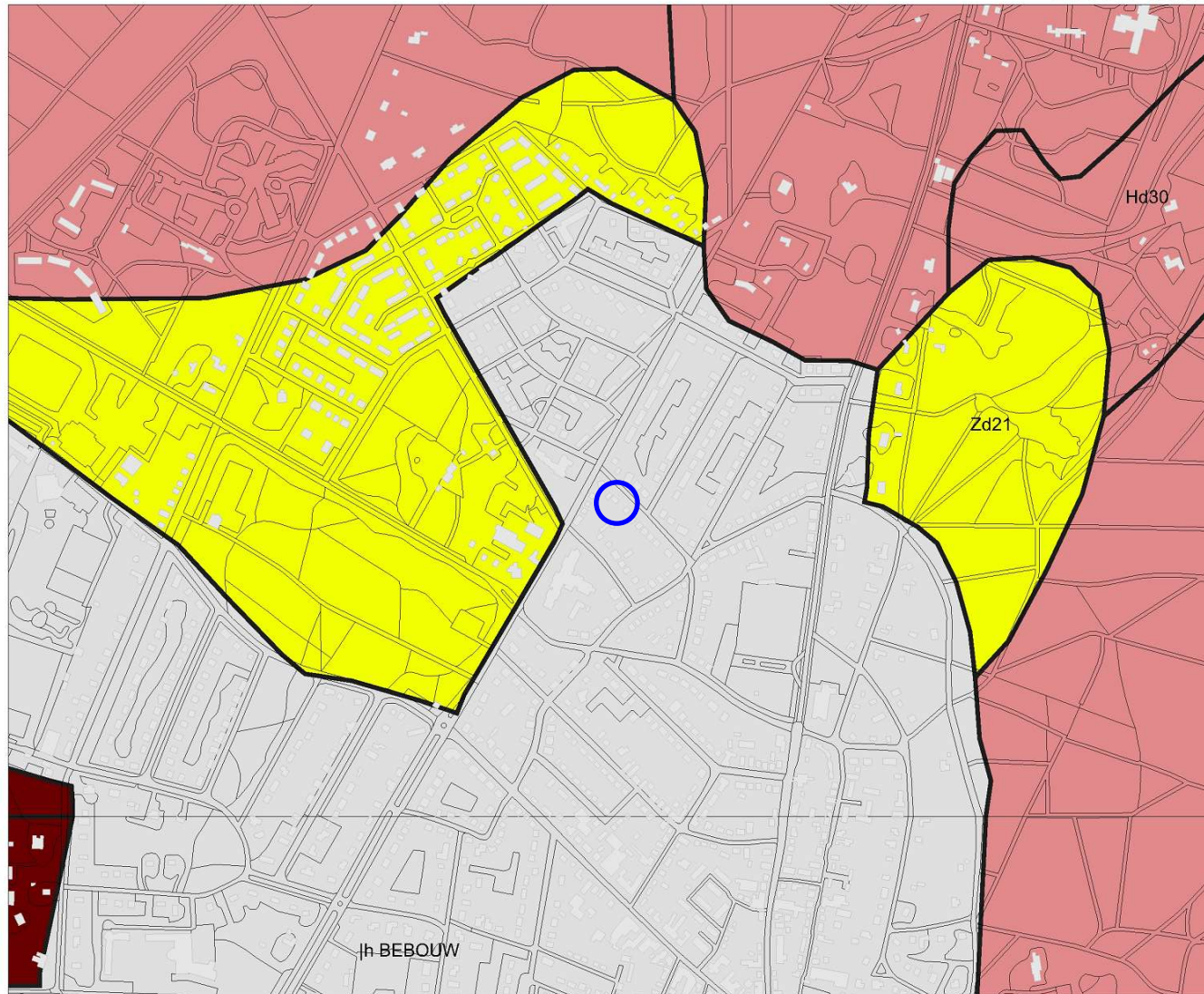

150931 / 449715

Afbeelding 2 Geomorfologische kaart van de onderzoekslocatie (blauw omcirkeld) en omgeving. Bron: Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM)/Archis II.

09-06-2008

152848 / 451281

Legenda

- HUIZEN
- TOP10 ((c)TDN)
- BODEM ((c)Alterra)**
 - Associaties
 - Brikgronden
 - Bebouwing
 - Dijk, bovenlandstrook
 - Dikke eerdgronden
 - Fluviale afz ouder pleistoceen
 - Groeve, gegraven, mijnstort
 - Kalksteenverweringsgronden
 - Oude rivierkleigronden
 - Overige oude kleigronden
 - Ondiepe keileemgronden
 - Leemgronden
 - Zeekleigronden
 - Mariene afz ouder pleistoceen
 - Niet-gerijpte minerale gronden
 - Oude bewoningsplaatsen
 - Rivierkleigronden
 - Kalkh lutumarme gronden
 - Veengronden
 - Moerige gronden
 - Water, moeras
 - Podzolgronden
 - Kalkloze zandgronden
 - Kalkhoudende zandgronden

0 100 m

Archis2

rijksdienst voor
archeologie,
cultuurlandschap
en monumenten

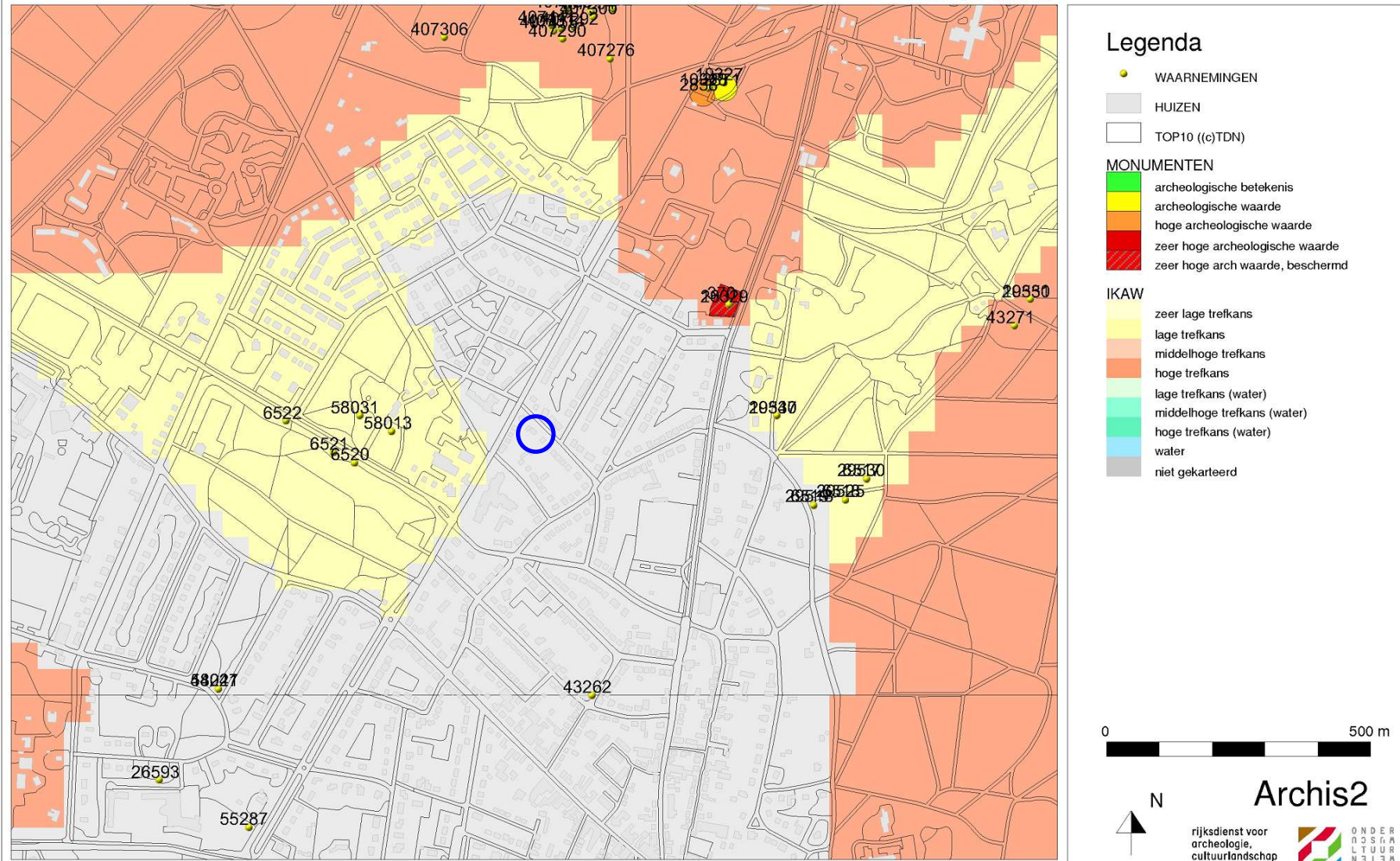

150931 / 449715

Afbeelding 3 Bodemkaart van de onderzoekslocatie (blauw omcirkeld) en omgeving. Bron: Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM)/Archis II.

09-06-2008

152882 / 451308

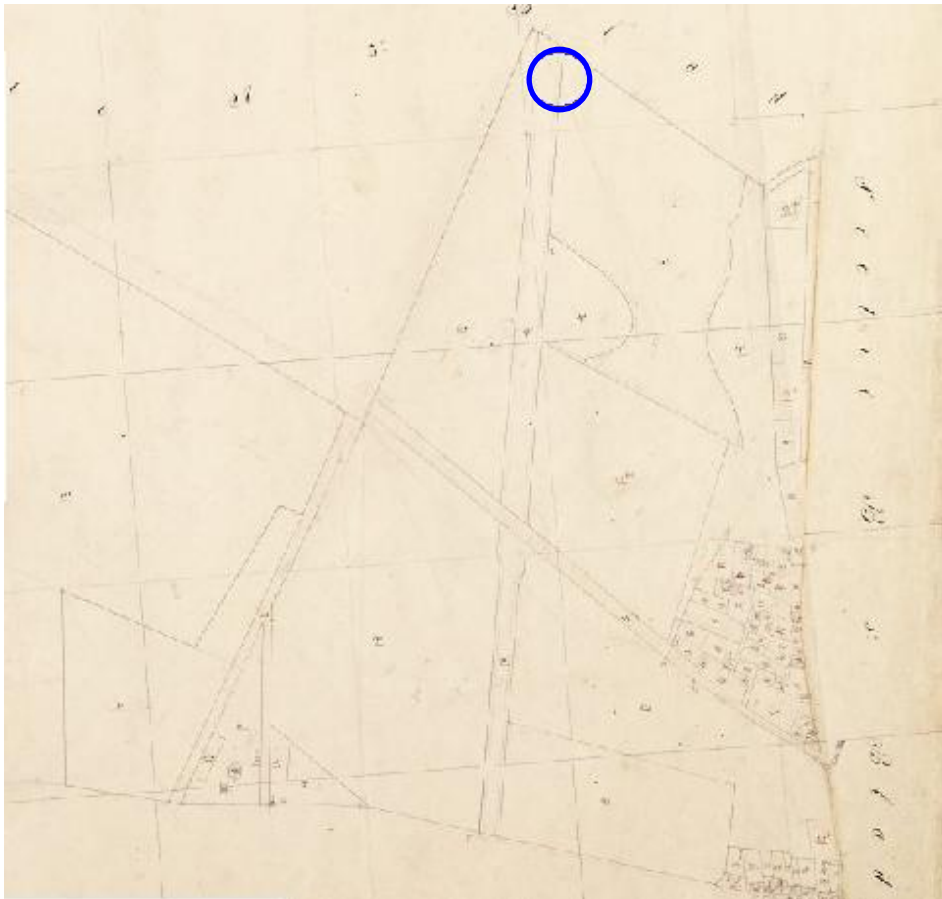

150900 / 449689

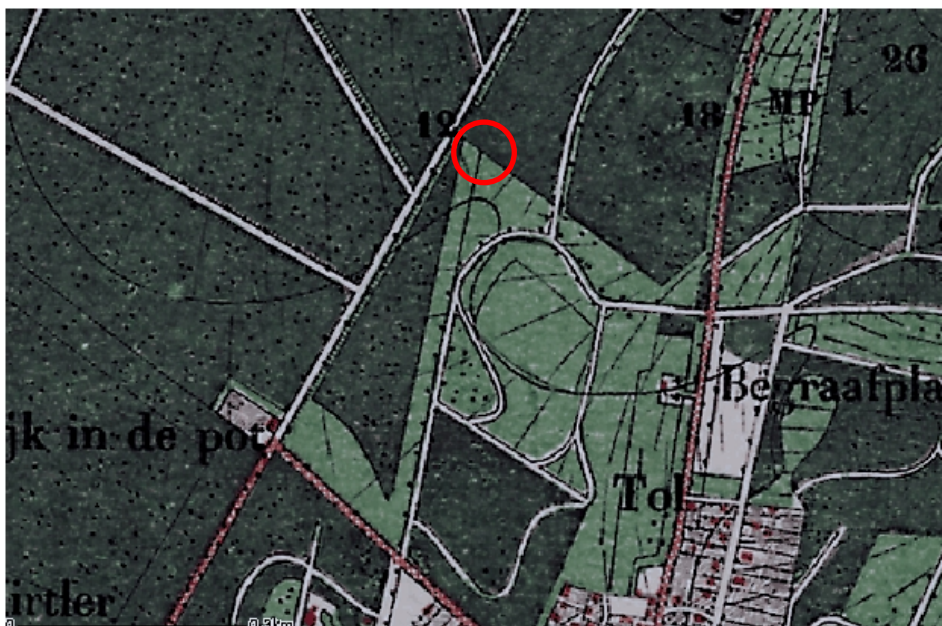
Afbeelding 4 Archeologische waarden op de onderzoekslocatie (blauw omcirkeld) en in de omgeving. Bron: Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM)/Archis II

Abbeelding 5 Zone met dubbelbestemming wonen en archeologie in bestemmingsplan Doorn-Noord (rood omlijnd). De onderzoekslocatie is blauw omlijnd weergegeven. De groene polygoon is de geplande aanbouw. De kaart is noordgericht. Bron: Gemeente Doorn

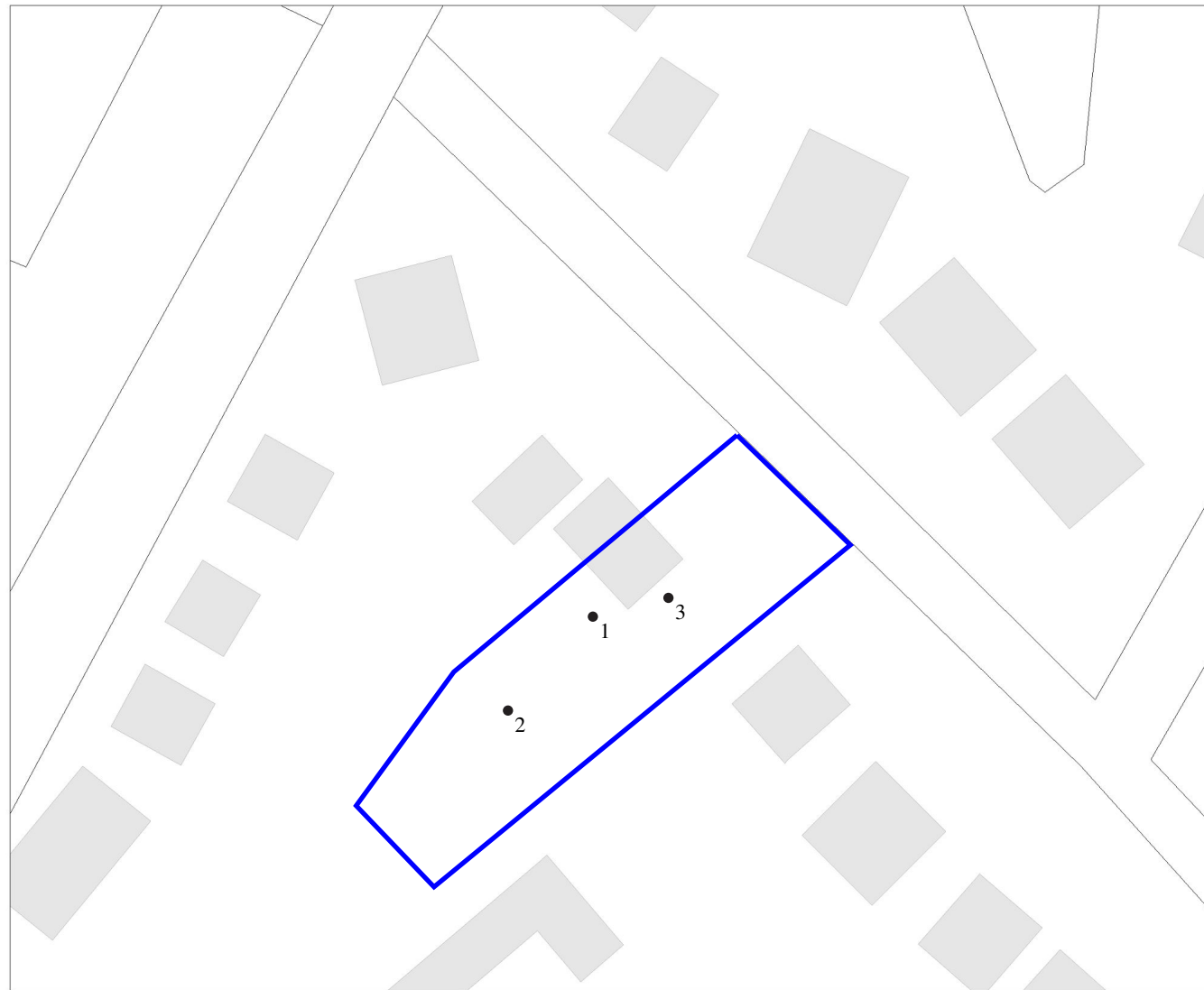
Afbeelding 6 Indicatieve ligging van de onderzoekslocatie (blauwe cirkel) op de kadastrale kaart van 1832. De kaart is noordgericht. Bron: www.watwaswaar.nl

Afbeelding 7 Indicatieve ligging van de onderzoekslocatie (rode cirkel) op een topografische kaart uit 1900. De kaart is noordgericht. Bron: www.kich.nl

13-06-2008

151952 / 450557

Legenda

- HUIZEN
- TOP10 ((e)TDN)
- Boring

Archis2

rijksdienst voor
archeologie,
cultuurlandschap
en monumenten

ONDER
NCSM
LTUUR
N3L3M
SCHAP

151824 / 450452

Afbeelding 8 Omvang van de onderzoekslocatie (blauw omlijnd). Kaart: W.J.F Thijs.

Bijlage 1 Boorstaten

De volgende afkortingen worden in de boorstaten gebruikt.

grondsoort (onderdeel lithologie)		grind (onderdeel van lithologie)
Z zand		gl zwak grindig
bijmengsel (onderdeel lithologie)		
s1 zwak siltig		

boring 1 RD-X: 151.886. RD-Y: 450.492. Maaiveld: 17,00. Boormethode: edelmanboring.

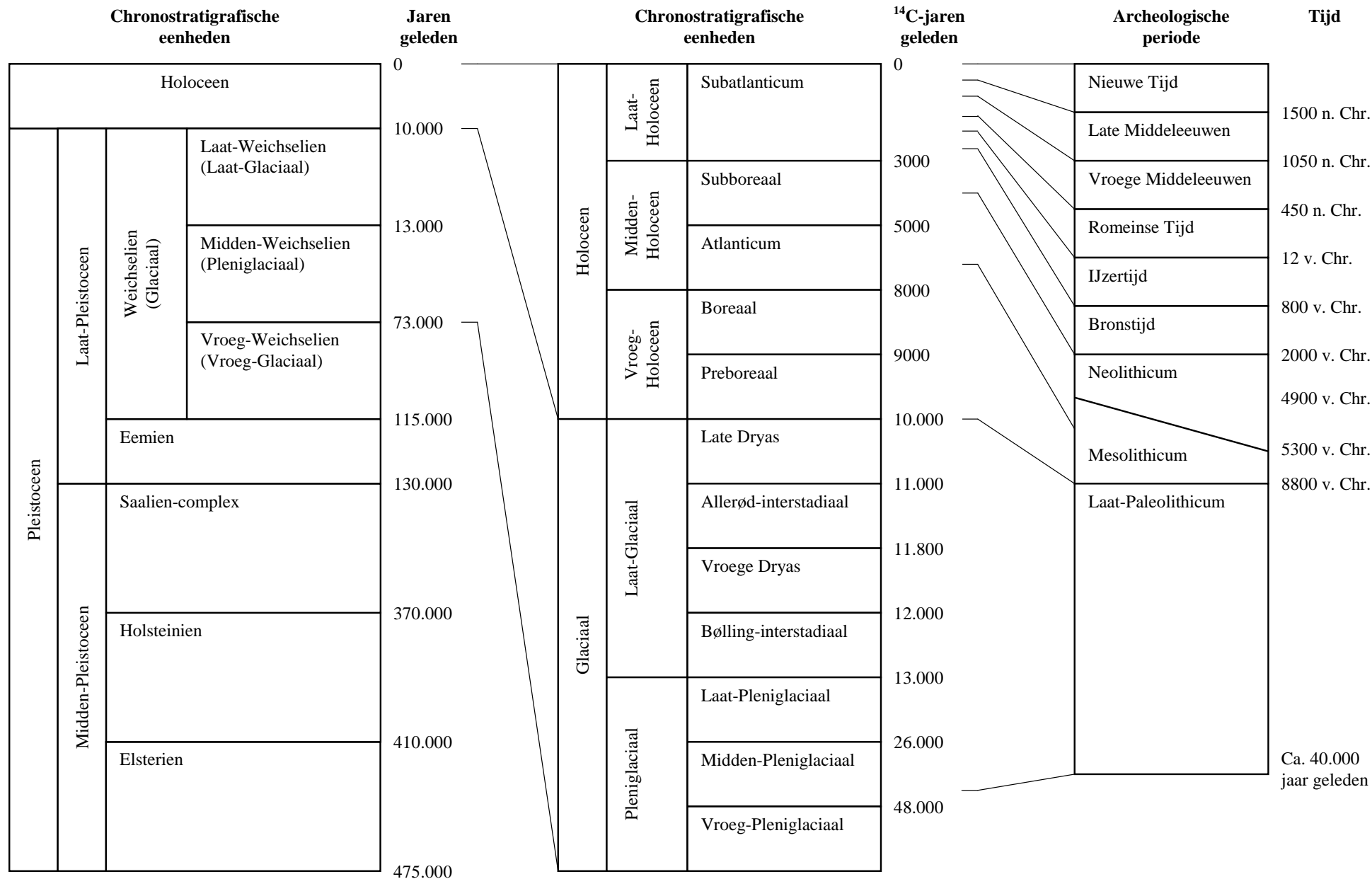
<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	
20 Zs1	donker grijsbruin	scherp	<i>Bodemkundige interpretaties:</i> opgebrachte grond.
150 Zs1	bruingrijs	scherp	<i>Vlekken:</i> sterk gevlekt, geel. <i>Archeologische indicatoren:</i> puin. <i>Bodemkundige interpretaties:</i> rommelig. <i>Opmerkingen:</i> Sterk geroerd.
170 Zs1g1	geelbruin	geleidelijk	<i>Bodemhorizont:</i> B, begraven.
200 Zs1	geel	geleidelijk	<i>Bodemhorizont:</i> B. <i>Vlekken:</i> matig gevlekt, licht bruin.
230 Zs1	licht geel	geleidelijk	<i>Bodemhorizont:</i> BC. <i>Vlekken:</i> licht gevlekt, licht bruin.
260 Zs1g1	geel	beëindigd	<i>Bodemhorizont:</i> C.

boring 2 RD-X: 151.871. RD-Y: 450.485. Maaiveld: 17,00. Boormethode: edelmanboring.

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	
90 Zs1	donker bruingrijs	scherp	<i>Vlekken:</i> matig gevlekt, geel. <i>Archeologische indicatoren:</i> baksteen, weinig. <i>Opmerkingen:</i> Vergraven, bovenin laag resten B-horizont, omgekeerd profiel.
120 Zs1	geel	geleidelijk	<i>Bodemhorizont:</i> B. <i>Vlekken:</i> matig gevlekt, bruin.
150 Zs1g1	licht grijsgeel	beëindigd	<i>Bodemhorizont:</i> C.

boring 3 RD-X: 151.894. RD-Y: 450.494. Maaiveld: 14,00. Boormethode: edelmanboring.

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	
80 Zs1	bruingrijs	scherp	<i>Bodemkundige interpretaties:</i> vergraven.
110 Zs1g1	geelgrijs	scherp	
130 Zs1g1	donker geel	geleidelijk	<i>Bodemhorizont:</i> BC. <i>Vlekken:</i> licht gevlekt, bruin.
160 Zs1g1	geel	beëindigd	<i>Bodemhorizont:</i> C.

Bijlage 2 Een overzicht van geologische (chronostratigrafische) en archeologische periodes. Door: A.J. Wullink. Gebaseerd op: Brandt et al. 1992; De Mulder et al. 2003; Berendsen 2004.